

Załącznik
do Uchwały Nr XX/128/2025
Rady Miasta Łącuta
z dnia 27 listopada 2025 roku

PROGRAM WSPÓŁPRACY MIASTA ŁAŃCUTA

z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami,
o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności
pożytku publicznego i o wolontariacie na 2026 rok

WSTĘP

Program współpracy Miasta Łańcuta z organizacjami pozarządowymi na rok 2026 stanowi podstawowy dokument wyznaczający ramy partnerstwa pomiędzy samorządem lokalnym a podmiotami działającymi na rzecz dobra wspólnego. Jego celem jest wzmocnienie dialogu obywatelskiego, rozwój społeczeństwa aktywnego i świadomego oraz stworzenie jak najlepszych warunków do realizacji inicjatyw, które odpowiadają na potrzeby mieszkańców. Miasto Łańcut, czerpiąc z dotychczasowych doświadczeń oraz uwzględniając dynamiczne zmiany społeczno-gospodarcze, dostrzega kluczową rolę organizacji pozarządowych jako partnerów w procesie współtworzenia polityk publicznych oraz w podnoszeniu jakości życia lokalnej społeczności.

W ostatnich latach sektor pozarządowy w Łańcucie znacząco się rozwinął, zarówno pod kątem liczby działających podmiotów, jak i zakresu podejmowanych przez nie działań. Organizacje te odgrywają istotną rolę w takich obszarach, jak kultura, sport, edukacja, zdrowie, pomoc społeczna, ekologia, dziedzictwo historyczne czy polityka senioralna. Dzięki zaangażowaniu mieszkańców oraz otwartości samorządu możliwe było wypracowanie licznych inicjatyw, które przyczyniły się do integracji lokalnej wspólnoty, zwiększenia dostępności usług społecznych oraz wzmocnienia potencjału rozwojowego miasta. Dokument na rok 2026 ma służyć dalszemu uporządkowaniu współpracy, ujednoczeniu zasad oraz wyznaczeniu nowych kierunków wsparcia, odpowiadających zmieniającym się potrzebom mieszkańców.

Program uwzględnia zasadę partnerstwa oraz pomocniczości, które stanowią fundament współpracy samorządu z trzecim sektorem. W praktyce oznacza to dążenie do takiej współpracy, w której organizacje pozarządowe pełnią rolę nie tylko wykonawców zadań publicznych, ale również współautorów polityk lokalnych oraz inicjatorów nowych rozwiązań. Tworzenie mechanizmów konsultacji, zwiększanie przejrzystości procedur, poszerzanie katalogu form wsparcia oraz rozwijanie współpracy międzysektorowej należą do kluczowych elementów niniejszego programu. Dokument definiuje również cele długoterminowe, które mają umożliwić stopniowe podnoszenie efektywności realizowanych działań oraz wspierać zrównoważony rozwój społeczny miasta.

Wprowadzając Program na 2026 rok, Miasto Łańcut potwierdza swoje zobowiązanie do budowania otwartego, aktywnego i solidarnego środowiska lokalnego. Wspólne działania samorządu i organizacji pozarządowych są nie tylko inwestycją w rozwój społeczny, ale również ważnym elementem wzmocnienia demokracji lokalnej. Dokument ten ma charakter strategiczny i operacyjny – wyznacza cele, zasady współpracy, formy wsparcia oraz

sposób monitorowania i oceny jej efektów. Tym samym stanowi ważny krok w kierunku tworzenia stabilnego, przejrzystego i przewidywalnego systemu współpracy, w którym mieszkańcy, jako główni beneficjenci, zyskują możliwość aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym oraz wpływania na najważniejsze procesy zachodzące w ich najbliższym otoczeniu.

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Program współpracy Miasta Łańcuta z organizacjami pozarządowymi na rok 2026, zwany dalej „Programem”, określa zasady, zakres, formy oraz priorytetowe kierunki współpracy Gminy Miasto Łańcut z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Program stanowi narzędzie realizacji polityki Miasta Łańcuta w obszarze wspierania i powierzania organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych, a także rozwijania partnerstwa międzysektorowego, dialogu obywatelskiego oraz budowania aktywności społecznej mieszkańców.

Celem Programu jest:

1. stworzenie trwałych, przejrzystych i efektywnych zasad współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi;
2. zwiększenie udziału organizacji w realizacji zadań publicznych na rzecz mieszkańców;
3. wzmocnienie potencjału trzeciego sektora poprzez stosowanie różnorodnych form wsparcia;
4. zapewnienie skutecznych mechanizmów konsultacji społecznych i wymiany informacji;
5. budowanie zaufania, partnerstwa i współodpowiedzialności między samorządem a organizacjami.

Podstawą prawną Programu są przepisy:

- ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- inne obowiązujące akty prawne regulujące wykonywanie zadań publicznych oraz zasady gospodarowania środkami publicznymi.

Program obejmuje współpracę Miasta Łańcuta z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie miasta lub realizującymi działania na rzecz jego mieszkańców, bez względu na miejsce siedziby organizacji. Realizacja Programu odbywa się w oparciu o następujące zasady:

- **partnerstwa** – rozumianego jako równorzędna współpraca w planowaniu i realizacji działań;
- **pomocniczości** – zgodnie z którą miasto powierza realizację zadań tym podmiotom, które mogą wykonać je skuteczniej;
- **suwerenności stron** – poszanowania autonomii organizacji oraz samodzielności samorządu;
- **efektywności** – dążenia do jak najlepszego wykorzystania środków publicznych i potencjału społecznego;
- **jawności** – zapewnienia przejrzystości procedur, kryteriów i zasad współpracy;
- **uczciwej konkurencji** – równych szans uzyskania wsparcia przez wszystkie uprawnione podmioty.

Program określa w szczególności:

- cele współpracy Miasta Łańcuta z organizacjami pozarządowymi;
- zakres współpracy i priorytetowe zadania publiczne w roku 2026;
- formy współpracy o charakterze finansowym i pozafinansowym;
- zasady oceny i monitorowania realizacji Programu;
- harmonogram oraz sposób jego wykonania.

Realizacja Programu ma charakter ciągły i stanowi element szerszej polityki współpracy Miasta Łańcuta z sektorem obywatelskim, obejmującej działania długoterminowe, strategiczne oraz roczne zadania operacyjne.

II. CELE PROGRAMU

Celem głównym Programu jest umacnianie partnerstwa pomiędzy Miastem Łańcut a organizacjami pozarządowymi oraz zwiększenie udziału tych organizacji w realizacji zadań publicznych służących mieszkańcom miasta.

Cele szczegółowe współpracy obejmują:

1. Wzmacnianie aktywności społecznej mieszkańców poprzez wspieranie oddolnych inicjatyw, animowanie współdziałania różnych środowisk lokalnych oraz promowanie postaw obywatelskich.
2. Umożliwienie organizacjom pozarządowym aktywnego uczestnictwa w tworzeniu, konsultowaniu i realizacji lokalnych polityk publicznych, w tym strategii rozwoju, programów branżowych oraz działań o charakterze inwestycyjnym i społecznym.
3. Podnoszenie jakości realizowanych zadań publicznych poprzez zlecenie ich organizacjom pozarządowym, które dzięki specjalistycznej wiedzy, elastyczności działania oraz bliskości środowiska lokalnego mogą wykonywać je w sposób bardziej efektywny i dostosowany do realnych potrzeb mieszkańców.

4. Zapewnienie przejrzystych i przewidywalnych zasad współpracy, w tym prowadzenie otwartych konkursów ofert, udzielanie dotacji, stosowanie innych form wsparcia oraz rozwijanie efektywnych mechanizmów informowania i konsultowania.
5. Wspieranie rozwoju instytucjonalnego i profesjonalizacji organizacji pozarządowych, w szczególności poprzez działania zwiększające ich zdolność do pozyskiwania środków, prowadzenia projektów, budowania partnerstw i rozwijania kompetencji kadr społecznych.
6. Zwiększanie dostępności usług społecznych i kulturalnych, poprzez tworzenie nowych ofert skierowanych do mieszkańców, w tym dzieci, młodzieży, osób z niepełnosprawnościami, seniorów, rodzin oraz grup wymagających szczególnego wsparcia.
7. Wspieranie działań wspólnotowych i integracyjnych budujących poczucie tożsamości lokalnej, promujących dziedzictwo historyczne Łańcuta oraz wzmacniających więzi społeczne wśród mieszkańców.
8. Wzmacnianie współpracy międzysektorowej pomiędzy samorządem, organizacjami pozarządowymi, instytucjami publicznymi, przedsiębiorcami oraz partnerami społecznymi, w celu efektywniejszego wykorzystywania zasobów i potencjału miasta.
9. Promowanie wysokich standardów etycznych, transparentności działania i odpowiedzialności społecznej w działalności organizacji oraz we współpracy z samorządem.
10. Zwiększanie świadomości mieszkańców dotyczącej roli organizacji pozarządowych, promowanie wolontariatu oraz upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie aktywności społecznej.

III. ZASADY WSPÓŁPRACY

Współpraca Miasta Łańcuta z organizacjami pozarządowymi opiera się na zestawie zasad, które mają zapewnić jej przejrzystość, efektywność oraz partnerski charakter. Zasady te stanowią fundament wzajemnych relacji oraz podstawę planowania i realizacji wspólnych działań.

Zasada partnerstwa

Współpraca opiera się na równoprawnym traktowaniu stron, wzajemnym zaufaniu oraz odpowiedzialności za wspólnie podejmowane działania. Samorząd i organizacje pozarządowe uznają swoje kompetencje, zasoby i potencjały, dążąc do synergicznego łączenia sił na rzecz rozwoju społeczności lokalnej.

Zasada pomocniczości (subsydiarności)

Miasto powierza organizacjom pozarządowym realizację zadań publicznych wtedy, gdy mogą one wykonać je efektywniej, bliżej mieszkańców i z większą

skutecznością. Samorząd wspiera inicjatywy oddolne, uznając prawo społeczności lokalnych do samodzielnego działania.

Zasada suwerenności stron

Współpraca odbywa się przy poszanowaniu autonomii organizacji pozarządowych oraz samorządu. Miasto nie ingeruje w działalność wewnętrzną organizacji, a organizacje respektują obowiązujące przepisy oraz kompetencje organów gminy.

Zasada efektywności

Wspólne działania podejmowane są z uwzględnieniem racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi oraz potencjałem społecznym. Miasto i organizacje dążą do pełnego wykorzystania zasobów, maksymalizacji korzyści społecznych i minimalizowania kosztów realizacji zadań.

Zasada jawności

Procesy związane z programowaniem, zlecaniem, finansowaniem i oceną realizacji zadań publicznych odbywają się w sposób przejrzysty i dostępny dla mieszkańców. Miasto zapewnia otwarty dostęp do informacji, w tym publikowanie ogłoszeń, wyników konkursów, zasad oceny ofert oraz sprawozdań.

Zasada uczciwej konkurencji

Wszystkie organizacje pozarządowe mają równe możliwości ubiegania się o środki publiczne oraz udziału w procesach współpracy. Kryteria wyboru ofert są jasne, obiektywne i stosowane w sposób jednakowy wobec wszystkich podmiotów.

Zasada partycypacji społecznej

Miasto zapewnia organizacjom możliwość aktywnego udziału w konsultowaniu dokumentów strategicznych, programów i projektów dotyczących lokalnych polityk publicznych. Konsultacje prowadzone są w sposób umożliwiający różnorodnym podmiotom wyrażenie opinii i zgłaszanie propozycji.

Zasada wzajemnego informowania

Obie strony zobowiązują się do systematycznej wymiany informacji dotyczących planowanych działań, możliwości współpracy, dostępnych form wsparcia oraz potrzeb mieszkańców. Miasto dąży do usprawnienia komunikacji poprzez wykorzystanie narzędzi cyfrowych, stron internetowych i spotkań roboczych.

Zasada ciągłości współpracy

Współpraca z organizacjami ma charakter systemowy i długofalowy. Miasto dba o stabilność zasad współdziałania, przewidywalność konkursów i finansowania oraz kontynuację sprawdzonych form wsparcia, jednocześnie pozostając otwartym na innowacyjne rozwiązania.

Zasada komplementarności

Działania podejmowane przez organizacje pozarządowe uzupełniają zadania realizowane przez samorząd, wzmacniając ich skuteczność i docierając do grup, które wymagają szczególnego wsparcia. Miasto i organizacje unikają dublowania działań, stawiając na współpracę i spójność programową.

Zasady te stosuje się we wszystkich obszarach współpracy określonych w Programie, zarówno w działaniach finansowych, jak i pozafinansowych, a ich przestrzeganie stanowi podstawę partnerstwa z trzecim sektorem.

IV. ZAKRES PODMIOTOWY

Zakres podmiotowy Programu obejmuje organizacje pozarządowe oraz inne podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które działają na rzecz mieszkańców Miasta Łańcuta lub realizują zadania publiczne na jego terenie, bez względu na miejsce ich siedziby. Współpraca może obejmować w szczególności:

1. fundacje i stowarzyszenia;
2. organizacje i związki wyznaniowe prowadzące działalność pożytku publicznego;
3. spółdzielnie socjalne;
4. inne podmioty prowadzące działalność w sferze zadań publicznych określonych w Programie, w tym instytucje społeczne i edukacyjne działające w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi.

V. ZAKRES PRZEDMIOTOWY

Zakres przedmiotowy Programu obejmuje wspieranie realizacji zadań publicznych w obszarach istotnych dla mieszkańców Miasta Łańcuta, w szczególności:

1. kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
2. edukacja, oświata i wychowanie, w tym rozwój kompetencji społecznych i obywatelskich;
3. sport, rekreacja i turystyka;
4. ochrona i promocja zdrowia, w tym działania prozdrowotne i profilaktyczne;
5. pomoc społeczna, w tym wsparcie osób w trudnej sytuacji życiowej i rodzin;

6. działalność na rzecz osób niepełnosprawnych, seniorów, dzieci i młodzieży;
7. ekologia, ochrona środowiska i zrównoważony rozwój;
8. rozwój wspólnot lokalnych, w tym działania integracyjne i animacyjne;
9. promocja wolontariatu, aktywności społecznej i obywatelskiej;
10. inne zadania odpowiadające potrzebom społeczności lokalnej, zgodne z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

VI. FORMY WSPÓŁPRACY

Współpraca Miasta Łańcuta z organizacjami pozarządowymi może przyjmować formy finansowe i pozafinansowe, w tym w szczególności:

Formy finansowe:

1. dotacje celowe na realizację zadań publicznych;
2. wspieranie projektów konkursowych;
3. zlecenie realizacji zadań publicznych w trybie określonym ustawą;

Formy pozafinansowe:

1. udostępnianie lokali, obiektów i sprzętu należącego do Miasta;
2. doradztwo, szkolenia i wsparcie eksperckie dla organizacji;
3. wspólne działania promocyjne i informacyjne;
4. tworzenie platform konsultacyjnych i sieci współpracy;
5. wsparcie logistyczne i organizacyjne przy realizacji projektów.

VII. PRIORYTETOWE ZADANIA PUBLICZNE

- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego
- kultura fizyczna i sport
- pomoc społeczna i integracja międzypokoleniowa
- ochrona zdrowia i profilaktyka
- oświata i wychowanie
- ratownictwo i ochrona ludności
- ekologia i ochrona zwierząt

VIII. OKRES REALIZACJI PROGRAMU

Program obowiązuje od 1 stycznia do 31 grudnia 2026 r.

IX. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Program realizowany jest przez odpowiednie jednostki organizacyjne Miasta Łańcuta, przy ścisłej współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Realizacja zadań odbywa się poprzez:

- a) ogłaszanie otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych;

- b) zlecanie zadań w trybie pozakonkursowym zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- c) udzielanie dotacji i wsparcia finansowego na podstawie wniosków organizacji;
- d) prowadzenie konsultacji społecznych, spotkań i warsztatów z udziałem organizacji pozarządowych;
- e) monitorowanie i ocenę efektywności podejmowanych działań;
- f) publikowanie informacji o dostępnych formach wsparcia, wynikach konkursów i osiągnięciach programowych.

Miasto Łańcut zapewnia systematyczne informowanie o zasadach współpracy, dostępnych środkach i priorytetach Programu.

Realizacja Programu podlega corocznemu monitorowaniu, ocenie efektywności oraz dostosowywaniu form i zakresu współpracy do zmieniających się potrzeb społeczności lokalnej.

X. KOMISJE KONKURSOWE

Komisje konkursowe powoływane są przez Burmistrza Miasta Łańcuta w celu oceny ofert złożonych w ramach konkursów na realizację zadań publicznych, zarówno pod względem formalno-prawnym, jak i merytorycznym. Powołanie komisji następuje w drodze zarządzenia.

Każda komisja konkursowa powoływana jest odrębnie do każdego ogłoszonego konkursu i dla poszczególnych obszarów współpracy określonych w Programie.

W skład komisji konkursowych wchodzi:

- a) przedstawiciele Burmistrza Miasta Łańcuta;
- b) przedstawiciele jednostek organizacyjnych Miasta Łańcuta, jeśli charakter ich działalności odpowiada merytorycznie obszarowi konkursu;
- c) osoby wskazane przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, pod warunkiem, że nie podlegają wyłączeniu na podstawie art. 15 ustawy.

Komisje pracują na podstawie Regulaminu pracy komisji konkursowej powołanej w celu opiniowania ofert na realizację zadań publicznych Miasta Łańcuta, przyjętego Zarządzeniem Nr 26/2021 Burmistrza Miasta Łańcuta z dnia 29 stycznia 2021 r., ze zmianami wprowadzonymi w kolejnych przepisach, jeśli obowiązują.

Do członków komisji stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 572 ze zm.).

Każdy członek komisji składa pisemne oświadczenie o braku lub istnieniu powiązań z wnioskodawcami uczestniczącymi w konkursie.

W przypadku niezłożenia oświadczenia, członek komisji nie bierze udziału w ocenie oferty ani w dalszym postępowaniu konkursowym dotyczącym danej oferty.

Posiedzenia komisji odbywają się w siedzibie Urzędu Miasta Łańcuta.

Terminy posiedzeń ustala przewodniczący komisji.

Komisja może obradować w niepełnym składzie, pod warunkiem obecności minimum 3 osób, w tym obowiązkowo przewodniczącego.

Udział członków komisji w pracach komisji konkursowych jest nieodpłatny.

Burmistrz Miasta Łańcuta, uwzględniając rekomendacje komisji konkursowych, dokonuje ostatecznego wyboru najkorzystniejszych ofert oraz podejmuje decyzję o wysokości przyznanej dotacji.

XI. TWORZENIE PROGRAMU I KONSULTACJE

Projekt Programu został udostępniony na stronie internetowej Miasta, w BIP oraz na tablicy ogłoszeń. Konsultacje przeprowadzono zgodnie z zasadami określonymi w uchwałach Rady Miasta.

XII. OCENA REALIZACJI PROGRAMU

Oceny dokonuje Burmistrz na podstawie sprawozdań organizacji, analizując m.in. liczbę konkursów, ofert, umów, rezultaty działań oraz liczbę realizowanych projektów. Sprawozdanie zostanie przedstawione Radzie Miasta do 31 maja 2027 r.

XIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Zmiany Programu wymagają uchwały Rady Miasta Łańcuta. W sprawach nieuregulowanych stosuje się przepisy ustaw o działalności pożytku publicznego, finansach publicznych, PZP oraz kodeksu cywilnego.